

ASUINTALON PELASTUSSUUNNITELMA JA TURVALLISUUSJÄRJESTELYT

LINNATIE 10

SISÄLLYSLUETTELO

1.	PELASTUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	3
1.1.	Suunnitelman tarkoitus	3
1.2.	Pelastussuunnitelman laatiminen ja tiedottaminen	4
2.	KOHTEEN YLEISTIEDOT	6
2.1.	Kohteen tiedot	6
2.2.	Vakuutukset	6
2.3.	Talossa toimivat yritykset ja laitokset	6
2.4.	Kiinteistön huolto ja sulkujen sijainnit	7
2.5.	Suojeltava henkilöstö	7
2.6.	Liittyminen pelastustoimeen	7
2.7.	Turvallisuudesta vastaavat henkilöt	8
3.	VAARATILANTEIDEN JA NIIDEN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI.....	9
4.	TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI	10
5.	SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT SEKÄ SUOJAUTUMISMAHDOLLISUUDET	12
5.1.	Sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt	12
5.2.	Kiinteistöstä poistuminen ja kokoontumispaikka	13
5.3.	Kiinteistössä suojautuminen	13
5.4.	Väestönsuojat / koskee vain kohteita, joissa on vss-suoja	14
6.	MUU TURVALLISUUS.....	14
7.	OHJEET ERILAISIA ONNETTOMUUS- JA VAARATILANTEITA VARTEN	15
8.	PELASTUSSUUNNITELMAN LIITTEET	29
8.1.	Omatoiminen palotarkastus	30
8.2.	Määräaikaistarkastuksia	33
8.3.	Turvallisuudesta vastaavan ja hänen varahenkilönsä tehtävät	34
8.4.	Väestönsuojan hoitajan tehtävät (koskee kohteita joissa on VSS- suoja) ...	34
8.5.	Taloyhtiön suojelumateriaali	..
8.6.	Yhteenvedo pelastussuunnitelmasta	36

1. PELASTUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

1.1. Suunnitelman tarkoitus

Tämän pelastussuunnitelman tarkoituksena on antaa perusteita kohteessa oleskelevien henkilöiden omatoimiseen suojeluun, ennalta ehkäistä ja toimia oikein vaara- ja onnettomuustilanteissa.

Pelastussuunnitelman keskeisin tavoite on vaara- ja onnettomuustilanteiden ehkäiseminen jo ennakolta. Pelastussuunnitelmassa tunnistetaan kohteen ongelma- ja vaaranpaikat sekä annetaan ohjeita niistä toimenpiteistä, joilla vaaratilanteita voidaan pyrkiä välttämään kokonaan. Suunnitelmassa kerrotaan myös ensitoimenpiteistä, joihin tulee ryhtyä vaara- tai onnettomuustilanteen sattuessa.

Suunnitelmassa mainitut turvallisuusjärjestelyt edellyttävät hyvin toimiakseen suunnitelman perehdyttämisen kohteessa asuville, työskenteleville ja erityisesti vastuuhenkilöille. Suunnitelman vuosittainen päivittäminen varmistaa suunnitelman toimivuuden tarvittaessa. Tämä suunnitelma on tarkoitettu sekä normaali-, että poikkeusolojen vaara- ja onnettomuustilanteita varten ja se täyttää myöhemmin esitetyt pelastuslain ja pelastusasetuksen vaatimukset.

Pelastussuunnitelman tekemisestä on säädetty **pelastuslaissa (379/2011)** ja **valtioneuvoston asetuksessa pelastustoimesta (407/2011)**.

Pelastuslain otteet:

14 § Omatoiminen varautuminen

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

- 1) ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
- 2) varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
- 3) varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
- 4) ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös muualla kuin rakennuksessa harjoitettavaa toimintaa sekä yleisötilaisuuksia.

15 § 2 mom.

Pelastussuunnitelmassa on oltava selostus:

- 1) vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä;
- 2) rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä;
- 3) asukkaille ja muille henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;
- 4) mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä kohteista, joihin on laadittava pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelman sisällöstä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksen pelastustoimesta otteet:

1 § *Velvollisuus laatia rakennukseen ja muuhun kohteeseen pelastussuunnitelma*

Pelastuslain (379/2011) 15 §:ssä tarkoitettu pelastussuunnitelma on laadittava:

1) asuinrakennuksiin, joissa on vähintään kolme asuinhuoneistoa;....

2 § *Pelastussuunnitelman sisältö*

Pelastuslain 15 §:n 2 momentissa säädetyn sisältövaatimuksen lisäksi pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos. Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä myös, miten pelastuslain 14 §:n mukainen omatoiminen varautuminen toteutetaan poikkeusoloissa.

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.

Pelastuslaitoksen tulee antaa neuvontaa pelastussuunnitelman laadinnasta.

1.2. Pelastussuunnitelman laatiminen ja tiedottaminen**SUUNNITELMAN LAATIJA**

Päiväys	Nimi	Tehtävänimike
11.5.2013	Tiainen Olli	Turvallisuusasiantuntija

SUUNNITELMA HYVÄKSYTTY HALLITUKSEN KOKOUKSESSA _____.____._____

SUUNNITELMAN TARKASTUS (suoritetaan palotarkastuksen yhteydessä)

Päiväys	Nimi	Tehtävänimike	Huomioitavaa

SUUNNITELMAN PÄIVITYS

Suunnitelma tulee päivittää vähintään kerran vuodessa ja aina, kun tapahtuu muutoksia. Vastuu päivityksestä on turvallisuudesta vastaavalla henkilöllä.

Päiväys	Nimi	Päivitetty kohta / asia
2015	Timo Sattanen	Yhteystietoja
2016	Timo Sattanen	Pelastuslaitoksen tietoja

SUUNNITELMAN PEREHDYTYS JA TIEDOTTAMINEN**Kuvaus siitä miten suunnitelmasta tiedotetaan asianosaisille**

Yhtiön hallitus päättää tiedottamisesta pelastussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Pelastuslaki vaatii että pelastussuunnitelman yhteydessä asukkaiden tietoutta onnettomuuksien ehkäisemisessä lisätään ja annetaan myös tietoa sekä ohjeistusta tulipalo- ja onnettomuustilanteessa toimimiseen. Pelastussuunnitelman laatija suosittelee että asukkaille jaetaan ASUKKAAN TURVAOPAS, jossa kerrotaan toimintaohjeet tulipalo- ja onnettomuustilanteessa, annetaan informaatioita tulipalon ehkäisykeinoista sekä palovaroitimesta ja ohjeistetaan murtojen ehkäisyyn.

Päivämäärä milloin yllämainitun mukainen tiedotus on hoidettu

--

2. KOHTEEN YLEISTIEDOT

2.1. Kohteen tiedot

Kohteen nimi	KITTILÄN VUOKRATALOT OY
Osoite	Linnatie 10, 99100 Kittilä
Kunta	Kittilä
Rakentamivuosi	1978
Rakennuksen kerrosala	2454
Rakennuksen kerrosluku	1
Huoneistojen määrä	32

2.2. Vakuutukset

Vakuutusyhtiö	Pohjola
Vakuutusnumero	16-90105-50826-2
Vakuutusturva tarkistettu	2011

2.3. Talossa toimivat yritykset ja laitokset

Yritys	Turvallisuudesta vastaava henkilö	Puhelinnumero	Henkilömäärä 1*	Laadittava oma pelastussuunnitelma 2*
ei liiketiloja				

1* Työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden henkilöiden määrä.

2* Yritykset, laitokset ja vastaavat kohteet, joissa työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden ihmisten määrä on yleensä vähintään 50 tai yritys muutoin kuuluu Valtioneuvoston asetuksen pelastustoimesta 407/2011 15§:n listaukseen .

2.4. Kiinteistön huolto ja sulkujen sijainnit

Huoltojen yhteystiedot ja pääsulkujen sijainti

Kiinteistöhuolto	Kittilän kunnan tekninen osasto
Lämmitysjärjestelmä ja pääsulku	Kaukolämpö, lämmönjakohuone/autotalli
Veden pääsulun sijainti	Lämmönjakohuone/autotalli
Sähköpääkeskuksen sijainti	Lämmönjakohuoneen vieressä
Sammutinhuolto	Avap Oy, kiinteistöhuolto tilaa huollon
Isännöitsijä	Timo Sattanen, p. 040-506 4496

2.5. Suojeltava henkilöstö

Arvio kohteessa olevasta henkilöstöstä

Henkilömäärä	päivä	ilta
Asukkaita	15-20	45-60
Yritysten henkilö- määrä	-	-

2.6. Liittyminen pelastustoimeen

YLEINEN HÄTÄNUMERO 112

Palo- ja pelastustoiminta		
Pelastuslaitoksen nimi	Lapin pelastuslaitos	Puhelin 040-752 0750 päivystävä pelastusviranomainen
Osoite	Nikuntie 3, 99100 Kittilä	
Lähin paloasema	sama kuin yllä	
Arvio avun saapumisesta*	10 min + 1 min/km	

* Pelastuslaitoksen vasteaika on **noin**

- + havainnointiin kuluva aika **1-2 min**
- + hätäpuheluun ja sen käsittelyyn kuluva aika **1,5 min**
- + palomiesten siirtyminen ajoneuvoon **1 min**
- + pelastuslaitoksen tiedustelu kohteessa **1-1,5 min**

2.7. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Turvallisuuspäällikkö		
Nimi:	Osoite	
	Puh. koti	GSM
Turvallisuuspäällikön apulainen		
Nimi	Osoite	
	Puh. koti	GSM
Muut turvallisuuteen liittyvät henkilöt		
Nimi	Osoite	
	Puh. koti	GSM
Tehtävä tai erityisosaaminen		
Nimi	Osoite	
	Puh. koti	GSM
Tehtävä tai erityisosaaminen		

Liitteessä 3 on kerrottu tarkemmin turvallisuudesta vastaavan / varahenkilön tehtävät.

Väestönsuojan hoitaja; *koskee vain kohteita joissa on väestönsuoja*

Väestönsuojan hoitaja	Yhteystiedot	
Nimi: ei ole väestönsuojaa	Puh koti	GSM:
Nimi	Puh koti	GSM

Väestönsuojan hoitajan tehtävät luetellaan LIITE 3:ssä

3. VAARATILANTEIDEN JA NIIDEN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Arvioidessanne mitä asuintalossanne voi sattua, voitte tehokkaasti ehkäistä näiden vahinkojen sattumisen jo ennakolta!

Vakavimmat vaaratilanteet ovat sellaisia jotka asettavat asukkaat hengen vaaraan. Toiseksi ääripääksi muodostuvat taloyhtiöön itseensä (materiaaliset vahingot) kohdistuvat vahingot. Molemmat tekijät voivat tietenkin yhtyä samassa vaaratilanteessa (esimerkiksi tulipalo) jolloin voidaan puhua suuronnettomuudesta.

Asukkaisiin kohdistuvat vaaratekijät

- tulipalo (huoneistopalo, kellaripalo, ullakkopalo)
- sairaskohtaus
- tapaturmat

Kiinteistöön kohdistuvat vaaratekijät

- tulipalo
- vesivahinko
- sähkökatko
- murto/ilkivalta
- öljyvahinko

Suuronnettomuus

- vaarallisten aineiden onnettomuudet (kuljetus tiellä, tehtaat/varastot)
- säteilyvaara
- poikkeusolot

Muut vaaratilanteet, jotka voivat asuintalossanne toteutua.

4. TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI

VAARATILANNE
Huoneistopalo
VAIKUTUS
Välitön uhka huoneistossa oleville, välillinen uhka muille talossa oleville. Muuttaminen tilapäisesti muualle. Huom! kaikilla asukkailla tulisi olla voimassa oleva kotivakuutus.
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> Asukkaille tiedotetaan toimivan palovaroittimen/-varoitimien tarpeellisuudesta sekä yleisimmistä syytymissyistä. Huom! laki vaatii että kaikissa asunnoissa on oltava palovaroitin, vastuu asukkaalla itsellään. Asukkaat saavat pelastussuunnitelman yhteydessä myös tietoa tulipalon ehkäisystä sekä toimintaohjeet tulipalotilanteessa
VAARATILANNE
Sähkökatkos
VAIKUTUS
Yksittäiset asukkaat
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> Pelastussuunnitelmassa toimintaohjeet asukkaille varautumisesta sähkökatkoihin
VAARATILANNE
Vesivahinko
VAIKUTUS
Omaisuuksivahinko sekä asukkaiden muuttaminen väliaikaisesti muualle.
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> Kiinteistön putkistojen ja laitteiden tarkastaminen 10 vuoden välein Pelastussuunnitelmassa toimintaohjeet vesivahingon varalle ja tieto päävesisulun sijainnista Asukkaat käyttävät putki/vesieristystöissä ammattilaista ja ilmoittavat em. töistä aina isännöitsijälle Pyykin- ja astianpesukoneita ei jätetä päälle ilman valvontaa
VAARATILANNE
Sairaskohtaus
VAIKUTUS
Yksittäinen henkilö
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> Pelastussuunnitelmassa toimintaohje onnettomuustilanteeseen sekä ohje yleiseen hätänumeroon soittamisesta
VAARATILANNE
Tapaturma (lunta, jäätä putoaa katolta päähän)
VAIKUTUS
Yksittäinen henkilö
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> Kiinteistönhuolto tarkkailee aktiivisesti lumi/jäälippojen muodostumista katoille, ja poistaa sellaiset välittömästi, tai estää lippusiimoin, puomein tai muulla tavoin vaaralliselle alueelle pääsyn kunnes lumi/jäälippa on poistettavissa Asukkaat tarkkailevat aktiivisesti lumi/jäälippojen muodostumista ja havaittuaan vaaratilanteen, ilmoittavat asiasta välittömästi kiinteistönhuollolle
VAARATILANNE
Murto/ilkivalta
VAIKUTUS
Omaisuuksivahinko

TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> • Lukitus perustuu tehdassuojattuun avainmalliin • Avaimia saa vain isännöitsijältä, ja aina vain kuittausta vastaan • Ulko-ovet pidetään aina lukittuina • Ystävä, sukulainen tai naapuri hoitaa lumityöt portailta kun asukas on pidempään poissa kotoa • Asukkaita on pelastussuunnitelmassa ohjeistettu murtojen ehkäisemiseen liittyvissä asioissa • Huolehditaan, että pihavalaistus on riittävä ja valaisimet kunnossa
VAARATILANNE
Tapaturma (liukastuminen, kaatuminen)
VAIKUTUS
Yksittäinen henkilö
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> • Kiinteistöhuolto torjuu aktiivisesti liukkautta piholla ja kulkuväylillä • Jokaisella asukkaalla velvollisuus ilmoittaa kiinteistöhuoltoyhtiölle jos havaitsee vaarallista liukkautta, tai kiireellisessä tapauksessa on ryhdyttävä itse liukkaudentorjunta toimenpiteisiin
VAARATILANNE
VAIKUTUS
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI

Suuronnettomuudet

VAARATILANNE
Vaarallisten aineiden onnettomuus
VAIKUTUS
Terveysvaikutukset kaikille asukkaille
<ul style="list-style-type: none"> • TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI • Pelastussuunnitelmassa asukkaille on annettu toimintaohje ko. onnettomuuksien varalle kerrottu yleisestä vaaranmerkistä
VAARATILANNE
Säteilyonnettomuus
VAIKUTUS
Terveysvaikutukset kaikille asukkaille
<ul style="list-style-type: none"> • TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI • Kuten edellä

Poikkeusolot

VAARATILANNE
Poikkeusolot
VAIKUTUS
<ul style="list-style-type: none"> • Vakavat vaikutukset kaikille asukkaille, toimitaan pelastusviranomaisten antamien tilannekohtaisten ohjeiden mukaisesti

<ul style="list-style-type: none"> • TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI

• Ei erityisiä varautumistoimenpiteitä

5. SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT SEKÄ SUOJAUTUMISMAHDOLLISUUDET

5.1. Sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt

Asuinalossa tulee olla alkusammutuskalustoa asukkaille tulipalon alun sammuttamiseksi ja vahinkojen rajoittamiseksi. Alkusammutus suoritetaan vain, mikäli se on turvallisesti mahdollista. Sammuttimien käyttöä tulisi harjoitella ja sammuttimiin kannattaa tutustua ennalta.

Keittiöt kannattaa varustaa **sammutuspeitteellä**, sillä se on tehokas alkusammutusväline keittiössä tapahtuvien vaaratilanteiden, kuten liesipalojen torjuntaan. Sammutuspeitteen tulee olla vähintään 180cm x 120cm kokoinen. Sammutuspeite soveltuu hyvin myös ihmisen vaatteiden sammuttamiseen.

Nestesammutin on suositeltava hankinta asuntoihin. Sammutusnesteet ovat yleensä vesipohjaisia vaahtoja, jotka soveltuvat lähes kaikkeen sammuttamiseen kuten kiinteiden ja nestemäisten aineiden sammuttamiseen. Nestesammuttimella aiheutuu huomattavasti pienemmät jälkipuhdistustoimenpiteet kuin jauhesammuttimella.

Jauhesammutin sopii yleisesti kaikentyyppisten tulipalon alkujen sammuttamiseen, suositeltavin sammuttimen koko on 6 kg.

Hiilidioksidisammutin sopii erityisesti sähkölaitteiden ja nestepalojen, kuten rasvapalon sammuttamiseen. Hiilidioksidi tukahduttaa palon eikä sotke ympäröivää tilaa. Hiilidioksidisammutinta ei saa käyttää ihmisen sammuttamiseen! Suositeltava hankinta esimerkiksi sähkökaappien läheisyyteen.

Asuinalosta voi löytyä myös **pikapaloposti**, joka on yleensä letkun kuvalla varustettu kaappi, jossa on 20 - 30 metriä sammutusletkua.

Seinäpaloposti

Käsisammutin

Paloilmoituspainike

suuntamerkki

Alkusammutuksen yleisohjeet:

- sammuta aina sitä, mikä palaa, ei savua tai liekkiä yläosaan
- sammuta edestä taaksepäin, tarvittaessa edestakaisella lakaisevalla liikkeellä
- sammuta ensin alhaalta ja etene ylöspäin
- ulkona sammuta aina tuulen yläpuolelta

Huolehdiathan että sammutuskalustolle on helppo ja esteetön pääsy!

5.2. Kiinteistöstä poistuminen ja kokoontumispaikka

Tulipalotilanteessa tai viranomaisen evakointikäskyn annettaessa henkilöstö poistuu rauhallisesti lähimmästä turvallisesta uloskäytävästä. Kohteen turvallisuusjohto vastaa mahdollisuuksiensa mukaisesti siitä että kaikki poistuvat tiloista. Ulos päästyään henkilöstö suuntaa lähimmälle kokoontumispaikalle

Poistumistiet ja varatiet	Asukkaiden omat uloskäynnit
Onko niille esteetön kulku?	Kyllä
Kokoontumispaikka sijaitsee	Kiinteistön oma parkkipaikka, Linnatien vieressä
Kokoontumispaikalta siirrytään tarvittaessa suojaisaan paikkaan (sää), joka sijaitsee	Kunnan valmiuspäällikkö hoitaa tapauskohtaisesti

Kokoontumispaikoilla turvallisuusjohto huolehtii siitä, että kukaan ei palaa kohteeseen ilman lupaa. Kokoontumispaikoilla turvallisuusjohdon tehtävänä on selvittää henkilöiden lukumäärä ja varmistua siitä että kaikki ovat paikalla. Kokoontumispaikalle tieto kokoontumisen purkamisesta tai lisätöimenpiteistä tulee turvallisuuspäälliköltä, hänen sijaiseltaan tai pelastusviranomaiselta.

5.3. Kiinteistössä suojautuminen

Kaasu- tai säteilyvaaratilanteesta annetaan yleinen vaaramerkki.

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa. Yleinen vaaramerkki on yhtäjaksoisesti nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus.

Vaara ohi -merkki on yhtämittainen, tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Ensisijaisesti asukkaat suojautuvat omaan asuntoonsa.

- Suljetaan tiiviisti ovet, ikkunat ja tuuletusaukot.
- Suljetaan ilmastointi.
- Kuunnellaan radiota lisäohjeiden vuoksi.

5.4. Väestönsuojat / koskee vain kohteita, joissa on vss-suoja

Väestönsuojaiin suojaudutaan tyypillisesti vain poikkeusoloissa (sota-aikana).

Siirtyminen väestönsuojaiin tapahtuu aina viranomaisten kehotuksesta.

Vastuuhenkilö (t)	
Suojan tarkastus ja huolto	
Suojan avaimien säilytyspaikka	
Arvio missä ajassa suoja saadaan suojakäyttöön	
Väestönsuojan huolto-ohjeen sijainti	
Väestönsuojan suojaluokka	
Väestönsuojan rakennusvuosi	
Väestönsuojan pinta-ala	
Suojapaikkoja yhteensä	

6. MUU TURVALLISUUS

Murtosuojaus ja lukitus (esim. lukkojen, ovipumppujen ja takalukituksen toimivuus, avainten säilytys, luovutus ja määrä):

- Kiinteistössä käytössä tehdassuojattu avainmalli
- Avaimia luovutetaan vain isännöitsijän kautta, aina vain kuittausta vastaan
- Kiinteistön ulko-ovet pidetään aina lukittuina

Palovaroittimien sijainti ja huoltovastuu

- Asukkaita on ohjeistettu hankkimaan lakisääteinen määrä palovaroittimia asuntoihin, palovaroittimien huoltovastuu asukkailla

Autonlämmitystolpat

- Lämmityspistorasioiden kannet pidetään aina lukittuina
- Pistorasioiden kansien ja niissä olevien lukkojen toimintakunnosta huolehditaan

Ongelmajätteet

Asukkaille on annettu keräyspaikoista ohjeet?

- ✓ Lapeco lähettänyt ohjeet jokaiseen kotiin.

7. OHJEET ERILAISIA ONNETTOMUUS- JA VAARATILANTEITA VARTEN

Keskeiset asiat jotka henkilöstön tulee tietää;

- Hälyttäminen ja toiminta hätätilanteessa
  - minne soimitaan ja mitä pitää tietää soimittaessa
  - kauanko avun saapuminen kestää
- Tekniset järjestelmät
  - mistä ilmastoinnin saa pois päältä, miten
    - esim. ilmastoinnin hätäseis-painike (jos on)
  - missä sijaitsee veden pääsulku, miten vesi katkaistaan
- Rakennuksesta poistuminen
  - palohälytystilanteessa poistutaan rauhallisesti
    - ei savua täynnä olevaan rappuun!
    - havainnoidaan omaa ympäristöä
    - viimeinen henkilö ”velvollinen” tarkastamaan tilat poistuttaessa (mikäli oma turvallisuus ei vaarannu)
  - poistutaan lähimmästä uloskäytävästä ja siirrytään kokoontumispaikalle
  - odotetaan kokoontumispaikalla jatko-ohjeita
- Henkilökohtainen rooli turvallisessa työskentelyssä
  - toimintaohjeet - ja vastuut
- Alkuseräilyvälineistön sijainti ja käyttö

Seuraavilla sivuilla on yksinkertaisia toimintaohjeita erilaisiin vaara- tai hätätilanteisiin. Toimintaohjeet tulee käydä läpi ja täydentää tarpeellisin tiedoin.

Kopioi tai jäljennä toimintaohjeita asuintalon keskeisille paikoille, kuten ilmoitustaululle sekä asuntoihin jaettavaksi.

TULIPALON EHKÄISY

Taloyhtiössä tulipalojen ehkäisy kuuluu jokaiselle asukkaalle. On kaikkien yhteinen etu, että annettuja ohjeita ja sääntöjä noudatetaan. Jos havaitset epäkohdan tee asialle jotain, kyseessä voi olla joku päivä juuri sinun tai läheisesi henki.

OHJEITA

- Perehdy taloyhtiön palonehkäisystä annettuihin ohjeisiin. Noudata niitä.
- Hanki palovaroitin ja testaa sen toiminta kerran kuukaudessa.
- Selvitä poistumisreitisi tulipalon varalta. Opettele mitä tehdä tulipalossa.
- Opetä lapsesi toimimaan tulipalossa.
- Kytke aina tarpeettomat sähkölaitteet pois päältä, jos ne jäävät ilman valvontaa. Älä jätä edes niin sanottua valmiustilaa päälle.
- Älä sijoita kuumenevia sähkölaitteita ja valaisimia liian lähelle palavaa materiaalia.
- Älä tee itse sähkötöitä. Ne kuuluvat ammattilaiselle.
- Älä kuivata pyykkiä tai säilytä tavaraa kiukaan yläpuolella.
- Älä tupakoi vuoteessa.
- Älä jätä kynttilöitä tai grilliä ilman valvontaa,
- Noudata avotulen käytöstä annettuja määräyksiä.
- Älä säilytä kellari- tai ullakotiloissa palavia nesteitä tai kaasuja.
- Pidä käytävät, porrashuoneet sekä alkusammutuskaluston ja sähköpääkeskuksen edustat vapaana kaikesta tavarasta.
- Huolehdi, että palo-ovet ovat suljettu.
- Älä peitä poistumisteiden ja alkusammutuskaluston merkintöjä.
- Opettele käyttämään alkusammutusvälineitä ja selvitä missä ne sijaitsevat.
- Toimita roskat niille varattuihin säiliöihin ja pidä niiden ovet sekä kannet suljettuina.

TOIMINTA ONNETTOMUUDESSA

SELVITÄ MITÄ ON TAPAHTUNUT.

- Selvitä itsellesi mitä on tapahtunut ja jos kukaan ei johda tilannetta, ota ihmisten johtaminen itsellesi.
- Pysy rauhallisena.
- Mikäli paikalla on muita henkilöitä, jaa heille seuraavat tehtävät.

RAJOITA ONNETTOMUUDEN ETENEMINEN.

- Katkaise sähköt kohteesta tarvittaessa.
- Pyri lopettamaan vuoto hanasta tai tukkimalla vuotokohta. Katkaise vesi veden pääsulusta.

PELASTA HENGENVAARASSA OLEVAT.

- Siirrä loukkaantuneet turvaan.

TARKISTA POTILAIEN TILA JA ANNA TARVITTAESSA ENSIAPUA.

- Onko herätettävissä?
- Varmista hengitys ja sydämen toiminta.
- Mitä vammoja?
- Tyrehdytä verenvuoto puristamalla vuotokohtaa.
- Huolehdi, että potilas pysyy lämpimänä.
- Jatka ensiapua kunnes voimasi ehtyvät tai pelastusyksiköt saapuvat paikalle.

TEE HÄTÄILMOITUS.

- Soita yleiseen **hätänumeroon 112** heti, kun olet selvittänyt tilanteen ja potilaan tilan.

ESTÄ LISÄVAMMOJEN SYNTYMINEN.

HUOLEHDI PELASTUSYKSIKÖIDEN OPASTAMISESTA PAIKALLE.

- Järjestä risteyksiin mahdollisuuksien mukaan henkilöitä opastamaan pelastusyksiköille oikea tie onnettomuuspaikalle.
- Varmista esteetön pääsy onnettomuuspaikan välittömään läheisyyteen.
- Huomioi, että pelastusyksiköitä tulee kohteeseen tavallisesti useampia. Älä siis poistu ensimmäisen yksikön jälkeen opastamasta!

KERRO PELASTUSYKSIKÖILLE MITÄ ON TAPAHTUNUT JA MITÄ ON TEHTY.

Muista, jokaisella meistä on velvollisuus auttaa ja jokainen osaa tehdä jotain, vähintään hälyttää apua!

TOIMINTA TULIPALOSSA

PELASTA SEKÄ PELASTAUDU

- Pelasta mahdollisuuksien mukaan muut välittömässä vaarassa olevat.
- Siirry itse turvalliseen paikkaan.
- Jos tilassa on savua liiku matalana.

TEE HÄTÄILMOITUS.

- Soita yleiseen **hätänumeroon 112** turvallisesta paikasta.
- Ilmoita mahdollisuuksien mukaan naapureille.

SAMMUTA JA RAJOITA.

- Sammuta palo lähimmällä alkusammutusvälineellä.
- Rajoita paloa sulkemalla ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Jos käytettävissä ei ole varsinaista alkusammutinta voit kantaa vettä vaikka kattilalla.
- Usein pystyt kantamaan esineen kylpyhuoneeseen ja sammuttamaan sen suihkulla, esimerkiksi roskakorin tai peiton.

HUOLEHDI PELASTUSYKSIKÖIDEN OPASTAMISESTA PAIKALLE.

- Järjestä risteyksiin mahdollisuuksien mukaan henkilöitä opastamaan pelastusyksiköille oikea tie onnettomuuspaikalle.
- Varmista esteetön pääsy onnettomuuspaikan välittömään läheisyyteen.
- Huomioi, että pelastusyksiköitä tulee kohteeseen tavallisesti useampia. Älä siis poistu ensimmäisen yksikön jälkeen opastamasta!

Muista, aikaa pelastautua on vain pari minuuttia. Hanki palovaroitin, se antaa elintärkeitä minutteja sinulle ja läheisillesi.

TOIMINTA VESIVAHINKOTILANTEESSA

Selvitä etukäteen veden pääsulun /huoneistosi sulun sijainti:

1. Katkaise vuotokohteesta ja sen läheisyydestä sähkö.
2. Tyrehdytä vuoto esimerkiksi sulkemalla veden pääsulku, joka sijaitsee **lämmönjakohuoneessa** ja minimoi vesivahingot.
3. Ilmoita asiasta
  - huoltomiehelle
  - turvallisuuspäällikölle
  - tai isännöitsijälle
4. Tarvittaessa ota yhteys yleiseen hätänumeroon 112.

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta:

1. Selvitä vesivaaran aiheuttaja.
2. Jos kyseessä on vuoto, pyri tyrehdyttämään se.
3. Pyri estämään veden pääsy rakennukseen
  - säkityksin
  - muovipeitteitä käyttämällä
  - johtamalla vesi pois päin.
3. Hälytä tarvittaessa lisäapua.

TOIMINTA SÄHKÖKATKOSTILANTEESSA

1. Mikäli yhtiössä on hissi/hissejä, varmista, ettei hisseihin ole jäänyt ihmisiä.
2. Tarkista sähkökatkoksen syy ja mahdollisuus palata normaaliin sähkön saantiin.
3. Tiedota tilanteesta ihmisille ja kehoita varovaisuuteen, mikäli kynttilöitä käytetään.
4. Pidä aina huolta siitä, että kotonasi on toimiva taskulamppu ja siihen sopivia paristoja, sekä myös kynttilöitä sähkökatkon varalle. Myös pattereilla toimiva radio, sekä siihen sopivat paristot olisi hyvä olla aina saatavilla.

HÄTÄILMOITUS

112

Soita hätäpuhelu 112 itse, jos voit

Mitä on tapahtunut?

- Onnettomuus?
- Sairaskohtaus?
- Onko ihmisiä vaarassa?

Missä?

- Tarkka osoite ja kunta

Vastaa kysymyksiin

Noudata saamiasi ohjeita

Älä sulje puhelinta ennen kuin saat luvan

Opasta auttajat paikalle

Soita uudestaan mikäli tilanne muuttuu

SAMMUTTAMINEN

Jokaisen kansalaisen on hyvä osata perussammutusmenetelmät. Eri järjestöt ja yritykset järjestävät alkusammutuskoulutuksia. Tietoa koulutuksista löytyy paljon muun muassa internetistä tai paikalliselta paloviranomaiselta.

PALO SISUSTUSMATERIAALEISSA

- Esimerkiksi puu, kangas, muovi tai paperi
- Sammutetaan vedellä tai käsiammuttimella (katso sammuttimen käyttöohje).
- Jos palava esine on pieni sen voi kantaa esimerkiksi suihkun alle tai lavuaariin.

RASVAPALO

- Esimerkiksi paistinrasva, upporasva, rasvakeitin tai steariini
- Jos rasva syttyy astiassa, tukahduta palo kannella.
- Jos palava rasva on tullut astiasta yli, sammuta sammutuspeitteellä tai käsiammuttimella (katso käyttöohjeet kyljestä).
- Älä koskaan sammuta rasvapaloa vedellä!

PALO SÄHKÖLAITTEESSA

- Esimerkiksi televisio, leivänpaahdin, sähköjohto tai sähkölämmitin
- Irrota sähköjohto. Sammuta mieluiten sammutuspeitteellä tukahduttamalla tai käsiammuttimella (katso käyttöohjeet kyljestä).

PALAVAT AINEET

- Esimerkiksi bensiini, öljy, lakka tai maali
- Sammuta käsiammuttimella tai tukahduttamalla sammutuspeitteellä (katso käyttöohjeet kyljestä).

JOS TULI TARTTUU VAATTEISIIN

- Kaada palava henkilö nopeasti maahan.
- Tukahduta tuli kierittelemällä, sammutuspeitteen tai veden avulla.
- Sammutuspeitettä käytettäessä, aloita pääpuolesta, siten saadaan suojatuksi kasvot liekeiltä. Jäähdytä kytevät vaatteet vedellä

PALVAROITIN

Tulipalossa kuolee vuosittain noin sata ihmistä, toimiva ja oikein asennettu palvaroitin olisi pelastanut heistä lähes puolet. Palvaroitin on halpa henkivakuutus, se herättää nukkuvan kun havaitsee pienenkin määrän tulipalossa syntyvää savua ja antaa aikaa pelastautua, pelastaa ja jopa sammuttaa alkava palo.

Palossa vaarallisinta on savu. Asunto saattaa täytyä savusta alle viidessä minuutissa vaikka palo olisi pienikin. Jo muutama henkäisy savua tainnuttaa ihmisen, niin ettei hän kykene pelastautumaan.

Jokaisessa asunnossa on lain mukaan oltava palvaroitin. Palvaroitin toimintakunnossa pitämisestä, samoin kuin palvaroitin hankinnastakin, vastaa asukas itse (Pelastuslaki 29 §).

MÄÄRÄ

- Jokaiseen kerrokseen vähintään yksi palvaroitin, joka sijoitetaan makuuhuoneiden ja muiden tilojen väliin. Useampikerroksisissa asunnoissa lisävaroitin tulisi sijoittaa aina portaikon yläpuolelle.
- Suositeltavaa on sijoittaa jokaiseen makuuhuoneeseen ja eteiseen yksi palvaroitin.
- Yksi palvaroitin pystyy valvomaan enintään 60m² yhtenäistä tilaa.

SIJOITUS

- Katon keskivaiheille, vähintään 50cm etäisyydelle seinästä ja muista esteistä, sillä savu nousee ensin kattoon.
- Turhien hälytysten välttämiseksi palvaroitinta ei kannata asentaa keittiöön, pesuhuoneeseen, autotalliin, lähelle uunia, liettä, leivänpaahdinta, saunaa tai tulisijaa.
- Palvaroitin mukana on sijoitusohje, noudata sen ohjeita.

TOIMINTAKUNNON VARMISTAMINEN

- Toimintakunto on varmistettava vähintään kerran kuukaudessa ja useamman päivän poisolon jälkeen painamalla varoitinassa olevaa testinappia.
- Kun testinappia painettaessa kuuluu kova piippaava ääni, on varoitin kunnossa.
- Vaihda paristo vähintään kerran vuodessa. Voit myös hankkia varoitimeen jopa kymmenen vuotta kestävä pariston.
- Pariston vaihdon jälkeen testaa varoitin toimivuus.
- Jos varoitimeen kerääntyy pölyä, imuroi tai pyyhi kevyesti.
- Palvaroitin ei kestä pakkasta eikä kosteutta. Testaa kesämökin varoitimet aina kun menet mökille.

Vaihda varoitimet uusiin vähintään kymmenen vuoden välein.

SÄILYTTÄMISESTÄ

PORRASHUONE

- ei saa säilyttää mitään (Pelastuslaki 379/2011)

KELLARI- JA ULLAKKOVARASTO

- saa säilyttää;
  - talousirtaimistoa
  - 1 rengaskerta autoa kohden irtaimistovarastossa
- **ei** saa säilyttää;
  - palavia nesteitä (Asetus vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista 59/1999, 51§)
  - nestekaasua (Nestekaasuasetus 711/93, 39§)
  - räjähdystarvikkeita (Räjähdeasetus 473/93, 71-3§)
  - mitään tarpeetonta syttyvää tavaraa (Pelastuslaki 379/2011)

POLKUPYÖRÄVARASTO

- tulkintoja (voivat vaihdella eri alueilla)
  - ei saa säilyttää mopoa / skootteria -> saa säilyttää jos tankki tyhjä ja akku poistettu
  - lastenvaunuja x määrä -> ei tarkempaa ohjeistusta

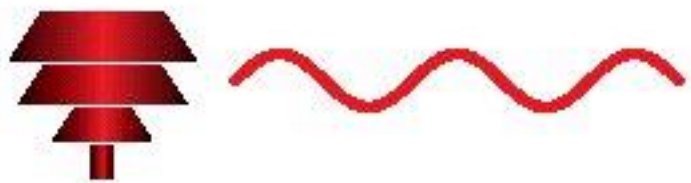
ASUINHUONEISTO

- saa säilyttää;
  - erittäin helposti syttyviä, helposti syttyviä ja syttyviä palavia nesteitä sekä palavia nesteitä tai kaasuja sisältäviä aerosoleja.
    - esimerkiksi **benssiini, liuottimet ja aerosolimaalit**
    - yhteensä **25 litraa**
    - Palavia nesteitä, joiden leimahduspiste on yli 55 astetta
      - esimerkiksi **öljy ja dieselöljy**
      - yhteensä **50 litraa**
    - **Nestekaasua**
      - **25 kg (1 nestekaasu pullo)**
  - Kerrostalohuoneisto on rakennettu kestämään tulipaloa rakenteiltaan 60 minuuttia

PARVEKE

- ei saa käyttää varastona
  - ei suoranaista kieltoa laeissa
  - pelastusviranomaisen voi puuttua jos epäillään aiheuttavan ”vakavaa uhkaa henkilöturvallisuudelle”

YLEINEN VAARAMERKKI

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa alueen väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Yleinen vaaramerkki on yhden minuutin pituinen nouseva ja laskeva sireeniääni. Äänimerkissä nousevan jakson pituus on 7 sekuntia ja laskevan jakson pituus samoin 7 sekuntia. Yleiseen vaaramerkkiin liittyy aina radiossa useaan kertaan toistettava pelastuspalvelun hätätiedote. Tiedotteessa kerrotaan vaaramerkin antamisen syy sekä annetaan tarvittavat toimintaohjeet.

YLEINEN VAARAMERKKI ON VÄESTÖLLE KÄSKY SUOJAUTUA RIPEÄSTI!

Kun kuulet yleisenvaaramerkin:

- Mene sisätiloihin, ei kuitenkaan väestönsuojaan
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusluukut ja mahdollinen ilmastointilaite
- Avaa radio, kuuntele pelastuspalvelun hätätiedote
- Toimi kuulumiesi ohjeiden mukaisesti
- Vältä puhelimen käyttöä
- Älä mene ulos ilman viranomaisen määräystä, ellei se ole välttämätöntä esimerkiksi ihmishengen pelastamiseksi

Poikkeusoloissa annettu yleinen vaaramerkki on käsky suojautua väestönsuojaan tai muuhun suojatilaan.

Vaara ohi -merkki on yhtämittainen tasainen äänimerkki, jonka kesto on yksi minuutti. Vaara ohi -merkki tarkoittaa yleistä vaaramerkkiä koskevan varoitustilan purkamista. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on poistunut.

Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni. Kokeilumerkkiä käytetään hälytinjärjestelmien käyttökunnon testaukseen.

SÄTEILYVAARA

Säteilytilannetta seurataan jatkuvasti koko maassa säteilymittareilla. Pienetkin muutokset huomataan laajan ja tiheän valvontaverkoston johdosta heti ja niistä tiedotetaan viipymättä.

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

MENE SISÄTILOIHIN

- Sulje tiiviisti ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet, jotta radioaktiiviset aineet eivät pääsisi sisätiloihin.
- Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja.
- Älä mene väestönsuojaan kuin viranomaisen kehotuksesta. Kuuntele radiota.

SUOJAA RUOKA JA VESI

- Suojaa elintarvikkeet ja vesi muovipusseihin tai tiiviisiin astioihin.
- Jääkaappi, pakastin ja tiiviit pakkaukset yhdessä suojaavat elintarvikkeita radioaktiiviselta pölyltä.

JODITABLETIT

- Ota joditabletti vasta viranomaisen kehotuksesta. Kuuntele radiota.
- Joditabletit ehkäisevät radioaktiivisen jodin kertymisen kilpirauhaseen mutta eivät anna muuta suojaa.
- Älä lähde vaaratilanteessa noutamaan joditabletteja rakennuksen ulkopuolelta.
- Hanki joditabletit etukäteen varastoon apteekista.

ULKONA LIKKUMINEN

- Älä mene ulos. Jos on aivan pakko mennä ulos, käytä tiivistä, ihon peittävää asua, esimerkiksi sadevaatteita.
- Riisu vaatteet sisälle tullessa ja peseydy huolelta. Huuhtelee ja pese myös vaatteet hyvin.
- Käytä hengityssuojainta, pyyhettä tai talouspaperia estämään radioaktiivisten hiukkasten pääsyn keuhkoihin.

ELÄINTEN SUOJAAMINEN

- Siirrä kotieläimet sisätiloihin ja suojaa hyvin niiden rehuvarastot ja juomavesi.

TALOYHTIÖN YHTEISET TILAT

On kaikkien taloyhtiön asukkaiden yhteinen etu, että yhteiset tilat pysyvät kunnossa. Kun jokainen asukas pitää omasta puolestaan huolen sääntöjen noudattamisesta ja yleisestä siisteydestä voidaan yhteisiin tiloihin ja omaisuuteen kohdistuvaa ilkivaltaa ja vahingontekoja ennalta ehkäistä.

Ilkivalta ja vahingonteko ovat rangaistavia tekoja. Niiden aiheuttamista vahingoista lankeaa lasku ja koituu haittaa kaikille asukkaille.

OHJEITA

- Jos näet vahingonteon: estä sen jatkuminen, pyydä lähistöllä olevia avuksesi, kirjoita tekijän nimi muistiin, paina mieleesi tuntomerkit ja poistumissuunta.
- Huolehdi, että ovi menee takanasi lukkoon. Varsinkin talvella lumi ja jää pakkaantuu oven väliin.
- Pidä taloyhtiön yhteiset tilat siistinä. Epäsiisteys luo epäjärjestystä.
- Opetä lapsillesi taloyhtiön yhteiset säännöt.
- Jos taloyhtiön pihalla on sinne kuulumattomia, pyydä heitä poistumaan yksityiseltä pihalta tai pyydä poliisi poistamaan heidät.

OHJEITA MURRON EHKÄISEMISEKSI JA MURRON VARALLE

KOTONA

- Älä päästä vieraita "kaupustelijoita" sisälle kotiisi.
- Avaa ovi käyttäen turvaketjua varmistuksena.
- Älä säilytä kotona suuria summia rahaa.
- Turvamerkitse ja kuvaa arvoesineesi varkauden varalta.
- Selvitä itsellesi, mihin sinun tulee ilmoittaa jos omaisuuttasi katoaa.

MURRON TAPAHDUTTUA

- Älä mene murrettuun tilaan.
- Jos ehdit mennä sisälle tilaan, poistu samoja jälkiä mitä tulit. Paina mieleesi poliisia varten mistä tulit ja mihin koskit.
- Kutsu paikalle poliisi soittamalla hätänumeroon 112.
- **Eristä alue**, estä uusien jälkien tekeminen ja vanhojen sotkeminen.
- Älä päästä tiloihin muita kuin poliisi- ja pelastusviranomainen.
- Suojaa tarvittaessa mahdolliset jäljet (esimerkiksi lumisade).
- Jos tapahtumapaikkaa on vaikea löytää, järjestä viranomaisille opastus.
- Jos tilanne oleellisesti muuttuu, soita uudestaan hätänumeroon 112.
- Poistu vasta kun saat viranomaiselta siihen luvan.
- Kerro paikalle saapuville poliiseille tietosi ja havaintosi.

ASUNNON MURTOSUOJAUS

Yleinen harhaluulo on, että varkaat murtautuvat asuntoon yöllä ikkunasta asukkaiden nukkuesa. Totuus on kuitenkin toinen, sillä varkaat valitsevat kohteensa tarkkaan. Heille tärkeätä on pieni riski ja vaiva suhteessa saaliiseen. Varkaat etsivät erityisesti rahaa, luottokortteja, arvoesineitä, aseita ja alkoholia.

Suurin osa asuntomurroista tehdään päivällä ovien kautta. Ovesta mennessä kukaan ei kiinnitä asiaan juurikaan huomiota. Vielä kun on kyseessä päivä ja asukkaat ovat töissä ja koulussa, saa varas touhuta vapaasti ja vaaratta.

Suuri osa murroista on estettävissä kohtuullisin keinoin. Tärkein keino on tehdä asuntoon murtautuminen mahdollisimman hankalaksi sekä aikaa vieväksi.

LUKITUS

- Hanki kaikkiin ulko-oviin takalukkiutuva ja takalukittava käyttölukko.
- Käytä takalukitusta aina kun poistut asunnosta.
- Hanki varmuuslukko, niin sanottu pakkotoiminen lukko, joka on suljettava ja avattava avaimella.
- Voit täydentää murtosuojausta saranatapeilla, varmuusketjulla, ovisilmällä sekä rakorauoilla.
- Opetä myös lapset käyttämään lukkoja säännöllisesti ja oikein.

AVAIMET

- Älä kiinnitä avaimen tai avaimenperään nimeä, osoitetta tai puhelinnumeroa.
- Tehdassuojattu avainmalli on turvallisin ratkaisu, tällöin luvattomia ja ylimääräisiä avaimia ei voi olla.
- Älä säilytä vara-avainta ulkona. Varkaat osaavat etsiä yleisimmät piilopaikat.

IKKUNAT

- Sulje asunnosta poistuessa sellaiset ikkunat joista on mahdollista päästä sisään (maaraja, parveke, tikkaat).
- Pientalossa pienet ikkunat kannattaa suojata sisäpuolelta vahvalla koristekalterilla tai teräslankaverkolla.

MUU SUOJAUS

- Asunnon suojausta voi tehostaa hälytyslaitteilla.
- Pidä asuntosi asutun näköisenä vaikka olet matkoilla (piha, verhojen asennot, valot, posti). Sovi asiasta esimerkiksi luotettavan naapurisi tai ystäväsi kanssa.
- Älä jätä vastaajaan viestiä jossa kerrot olevasi matkoilla.
- Turvamerkitse ja kuvaa arvoesineesi varkauden varalta.

8. PELASTUSSUUNNITELMAN LIITTEET

- 1 Omatoiminen palo/turvallisuustarkastus
- 2 Määräaikaistarkastuksia
- 3 Turvallisuudesta vastaavan ja hänen varahenkilönsä tehtävät, väestönsuojan hoitajan tehtävät
- 4 Väestönsuojan materiaali
- 5 Yhteenveto pelastussuunnitelmasta Lapin pelastuslaitokselle

LIITE 1

8.1. Omatoiminen palo/turvallisuustarkastus 6.5.2013

	Kunnossa	Korjaustoimenpide
1. POISTUMISTURVALLISUUS		
<ul style="list-style-type: none"> Kulkureitit pihalla riittävän leveät ja esteistä vapaat 	ok	
<ul style="list-style-type: none"> Kaikissa asunnoissa varapoistumismahdollisuus 	ok	
2. PALO-OSASTOINTI		
<ul style="list-style-type: none"> Kaapeli- ja putkiläpiviennit tiivistetty niin etteivät ne heikennä rakennusosan osastoivuutta 	ok/ei	Yhteisissä tiloissa näkyviltä osin muutoin ok, mutta sähköpääkeskuksessa läpivienti jota ei ole tiivistetty
3. TURVALLISUUTTA LISÄÄVÄT LAITTEET		
<ul style="list-style-type: none"> Alkusammutuskalusto huollettu ja tarkastettu 	ok	
<ul style="list-style-type: none"> Alkusammuttimet paikoillaan 	ok	
<ul style="list-style-type: none"> Alkusammutuskalusto helposti havaittavissa ja käyttöön otettavissa 	ok	
4. SÄHKÖLAITTEET		
<ul style="list-style-type: none"> Sähköasennukset määräysten mukaisia ja määräaikaistarkastettu 	ok/ei	Sähköasennukset tulisi määräaikaistarkistaa vähintään 15 vuoden välein
<ul style="list-style-type: none"> Koneet ja laitteet huollettu ja puhdistettu 	ok	
<ul style="list-style-type: none"> Viallisten valaisimien kunnossapito järjestetty 	ok	Yhteisissä tiloissa ok, asunnoissa asukkaiden vastuulla
<ul style="list-style-type: none"> Valaisimet riittävän etäällä syttyvistä materiaaleista 	ok	Yhteisissä tiloissa ok, asunnoissa asukkaiden vastuulla
<ul style="list-style-type: none"> Sähkökeskusten edustat vapaat 	ok	
<ul style="list-style-type: none"> Sähkökeskuksissa ei säilytetä ylimääräistä tavaraa 	ei	Keskuksessa sinne kuulumatonta tavaraa kuten esim. täkkejä, vaatteita, hyllylevyjä jne
<ul style="list-style-type: none"> Autonlämmityspistorasioiden kannet ja lukot ovat kunnossa ja ne pidetään aina lukittuina 	ei	Lähes kaikki kannet avoimna ja joissakin oli johto roikkumassa vaikka autolla oli lähdetty liikenteeseen. Roikkumaan jätetty autonlämmitysjohdo on suuri turvallisuusriski, varsinkin pikkulapsille!
5. ILMANVAIHTO		
<ul style="list-style-type: none"> Ilmanvaihtokanavat nuohottu määräajoin 	ok	poistoilmakanavat nuohottu 2011
6. LÄMMITYSLAITTEET		
<ul style="list-style-type: none"> Suojaetäisyydet syttyviin materiaaleihin riittävät 	ok	Yhteisissä tiloissa ok, asunnoissa asukkaiden vastuulla
<ul style="list-style-type: none"> Kunnossapito ja huolto järjestetty 	ok	
<ul style="list-style-type: none"> Savuhormien kunto tarkastettu ja hormit nuohottu 	-	

KITTILÄN VUOKRATALOT OY, PELASTUSSUUNNITELMA

7. PALAVAT NESTEET JA KAASUT, VAARALLISET AINEET		
<ul style="list-style-type: none"> Säilytys ohjeiden ja lupien mukainen 	ok	
8. VÄESTÖNSUOJELUMATERIAALI		
<ul style="list-style-type: none"> Huolto- ja kunnossapitohenkilöstö nimetty 	ei materiaalia	Kiinteistöllä olisi hyvä olla väestönsuojelumateriaalia. Materiaalin sisältö ilmenee liitteestä 4. Yhtiön hallitus päättää asiasta.
<ul style="list-style-type: none"> Kunnossapidosta huolehdittu 	-	
<ul style="list-style-type: none"> Merkinnät hyvin havaittavissa 	-	
<ul style="list-style-type: none"> Suojelumateriaali tarkoituksenmukainen ja tallessa 	-	
9. TULITYÖT		
<ul style="list-style-type: none"> Tulitöiden valvontasuunnitelma tehty ja sitä noudatetaan 	ei/ok	Isännöitsijätoimisto edellyttää, ja myös varmistaa, että urakoitsijalla on valvontasuunnitelma kunnossa. Tulitöiden kyseessä olleessa tulee aina olla selvillä, kenellä on valvontavastuu
<ul style="list-style-type: none"> Tilapäisillä tulityöpaikoilla työntekijältä edellytetään voimassaoleva tulityökortti 	ok	Edellytetään koska laki näin vaatii
10. TUHOPOLTOT		
<ul style="list-style-type: none"> Asiattomien henkilöiden pääsy rakennuksiin on estetty riittävän lukituksin 	ok	
<ul style="list-style-type: none"> Ulkovalaistus riittävä 	ok	
<ul style="list-style-type: none"> Syttyviä materiaaleja ei säilytetä rakennuksen seinustalla 	ok/ei	Huoltorakennuksen seinustalla sinne kuulumatonta roinaa kuten esim. autonrenkaita ja roska-astioita
<ul style="list-style-type: none"> Jätekatokset riittävän etäällä rakennuksesta tai hyvin palo-osastoituja ja lukittuja 		
11. SIISTEYS JA JÄRJESTYS		
<ul style="list-style-type: none"> Jätekuljetus järjestetty riittävän usein 	ok	
<ul style="list-style-type: none"> Jäteastioita varattu riittävästi 	ok	
<ul style="list-style-type: none"> Jäteastioille ja varastoitaville tavaroille järjestetty asianmukaiset tilat 	ok/ei	Varastoissa liian paljon autonrenkaita säilössä. Lisäksi joka paikassa käytöstä poistettuja ovia? Tämä on hyvin yleinen käytäntö kaikkialla Kittilän vuokrataloissa. Käytöstä poistettuja ovia on varmaan yhteensä ainakin sata kappaletta siellä sun täällä varastoissa?
<ul style="list-style-type: none"> Yhteiset tilat siivotaan säännöllisesti ja riittävän usein 	ok	
<ul style="list-style-type: none"> Yhteisten tilojen käytävät kulkukelpoiset 	ok	
12. PELASTUSSUUNNITELMA		
<ul style="list-style-type: none"> Suunnitelma pidetty ajan tasalla 	ei	Tulee nyt kuntoon mutta yhtiön hallitus vastaa, että suunnitelma päivitetään jatkossa vähintään kerran vuodessa
<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstö koulutettu ja vastuut tiedetään 	ei	Yhtiön hallitus vastaa

KITTILÄN VUOKRATALOT OY, PELASTUSSUUNNITELMA

<ul style="list-style-type: none"> • Harjoituksia järjestetty 	ei	Yhtiön hallitus vastaa
13. OSOITEMERKINNÄT		
<ul style="list-style-type: none"> • Katuosoitteen numerokilpi on määräysten mukainen 	ok	
<ul style="list-style-type: none"> • Numerokilpi on sijoitettu määräysten mukaisesti 	ok	
14. MUU TURVALLISUUS		
<ul style="list-style-type: none"> • Avainhallinta 	ok/ei	Kiinteistössä käytössä Abloy Exec-avaimet. Kyseisen avaimen tehdas-suojaus päättyi 3/2013. Yhtiön hallituksen tulisi miettiä, millä aikataululla avainhallinta päivitetään tehdas-suojatulle avaimelle
<ul style="list-style-type: none"> • Piharakennus 	ok/ei?	Yhden asunnon takapihalle on rakennettu leikkimökki. Mökki on vain muutaman metrin päässä asuinrakennuksesta, onko luvallinen?

LIITE 2

8.2. Määräaikaistarkastuksia

Tarkastuskohde	Tarkastus/Huoltolaji	Tarkastusväli	Tekijä/Vastuuhenkilö	Merkintä/Sijainti
Paloilmoitin	Kuukausikokeilu	1 kk	Kiinteistö	Paloilmoittimen päiväkirja
	Määräaikaistarkastus	3 vuotta	Tarkastusliike	Paloilmoittimen päiväkirja
Palovaroitin	Kuukausikokeilu	1 kk	Kiinteistö	Päiväkirja
	Puhdistus	1 vuosi	Kiinteistö	Päiväkirja
Sprinklerilaitteisto	Kuukausikokeilu	1 kk	Kiinteistö	Sprinklerin päiväkirja Savunpoistokeskus, pelastussuunnitelma
	Määräaikaistarkastus	2 vuotta	Tarkastusliike	
	Automaattiset kaasusammutuslaitteistot	4 vuotta		
Savunpoisto	Koelaukaistu	20 % vuodessa	Kiinteistö	
Ilmanvaihtolaitteet	Nuohous	1 tai 5 vuotta, tarvittaessa. Asuintaloissa 10v.	IV-puhdistusliike	Pelastussuunnitelma/huoltokirja
Rasvakanava	Nuohous	1 vuotta	IV-puhdistusliike / nuohooja	
Tulisijat	Nuohous	1,2 tai 3 vuotta	Nuohooja	Pelastussuunnitelma
Sähköjärjestelmät	Määräaikaistarkastus	5, 10 tai 15 vuotta	Valtuutettu tarkastusliike	Pelastussuunnitelma
Väestönsuoja	Tarkastus- ja huolto (IV-laitteisto)	1 vuosi	VSS-hoitaja	Pelastussuunnitelma, VSS
	Tiiveyskoe	10 vuotta	VSS-alan yritys	
Turva- ja merkkivalaistus	Toimintatarkastus	4 kertaa vuodessa	Kiinteistö	Turva- ja merkkivalojen päiväkirja
Pelastussuunnitelma	Tarkastus ja päivitys	1 vuosi	Kiinteistö	Pelastussuunnitelma
Käsiammuttimet	Määräaikaistarkastus	1 tai 2 vuotta	Sammutinliike	Sammutin
Pikapalopostit	Testaus	1 vuosi	Kiinteistö	Pelastussuunnitelma
Öljysäiliöt	Määräaikaistarkastus	10 vuotta	TUKESin tarkastuslaitos	Kattilahuone

LIITE 3

8.3. Turvallisuudesta vastaavan ja hänen varahenkilönsä tehtävät

- johtaa turvallisuustoimintaa
- suorittaa vuosittain kohteen turvallisuuteen liittyvän tarkastuksen ja tekee aloitteita epäkohtien poistamiseksi
- perehdyttää mahdollisuuksien mukaan uudet henkilöt turvallisuusasioihin
- huolehtii, että pelastussuunnitelma on ajan tasalla ja jokaisen henkilön tiedossa
- huolehtii, että henkilöstö osaa toimia annettujen ohjeiden mukaisesti
- vaikuttaa muutostöiden yhteydessä siihen, että suojele-, palonehkäisy- ja turvallisuusasiat otetaan huomioon ja että turvallisuusnäkökohtien kehittämistarpeet toteutetaan
- vastaa valtuuksiensa puitteissa siitä, että toimipaikan suojeeluun, palonehkäisyyn ja turvallisuuteen liittyvät rakenteelliset ja muut näkökohdat ovat määräysten edellyttämällä tasolla
- valvoo, että turvallisuustoiminnasta annettuja ohjeita ja määräyksiä noudatetaan
- huolehtii, että
  - o merkki- ja turvavalaistusta hoidetaan asianmukaisesti
  - o alkusammuttimet tarkastetaan ja huolletaan määräajoin sekä välittömästi käytön jälkeen
  - o alkusammutuskalusto on oikein merkitty
- valvoo, että kiinni pidettävät palo-ovet pidetään kiinni ja tarvittaessa merkitään esim. tarrakilvillä.
- määrittelee evakuointitapauksia varten kokoontumispaikan henkilöstöä varten
- onnettomuus- ja häiriötilanteissa johtaa mahdollisuuksien mukaan alkutoimenpiteitä ennen viiranomaisten saapumista

Turvallisuudesta vastaavan varahenkilön on hallittava samat tehtävät kuin turvallisuudesta vastaavan ja toimittava turvallisuudesta vastaavan sijaisena.

Turvallisuudesta vastaavan sijaisella on myös oltava käytössä kaikki pelastussuunnitelmaan ja niihin liittyvät asiakirjat.

8.4. Väestönsuojan hoitajan tehtävät (koskee kohteita joissa on VSS-suoja)

- osallistuu väestönsuojanhoitajan koulutukseen
- vastaa siitä, että suoja on käytettävissä 72 tunnissa
- tarkastaa väestönsuojan toimintakunnon kerran vuodessa
- tarkastaa väestönsuojan varusteet
- pitää turvallisuudesta vastaavan ajan tasalla tehdyistä toimenpiteistä
- tarpeen vaatiessa ohjaa suojan käyttökuntoon laittoa sekä suojautumista

LIITE 4

8.5. Taloyhtiön suojelumateriaali

Materiaalin säilytys on hyvä tarkastaa vuosittain. Talon asukasmäärä on 61 asukasta.

1. Turvallisuushenkilöstön materiaali	Määrä / alka- vaa 100 asuk. kohti	Taloon tarvittava määrä	Tarkastusmerkinnät			
			6.5.-13	pvm	pvm	pvm
Suojanaamari + vss-suodatin	2	2	ei			
Suojakypärä	2	2	ei			
Suojalasit	2	2	ei			
Suoja-asu ja kumisaappaat	2	2	ei			
Suojakäsineet	2	2	ei			
Käsivarsinauha tai huomioliivi	2	2	ei			
Ensiapulaukku	1	1	ei			
Ensiside	2	2	ei			
Joditabletit	2 / asukas	122	ei			
Säteilymittari (<i>annosnopeutta ja annosta mittaava</i>), yksi/kiinteistö, vain yli sadan asukkaan taloihin		ei tarvitse	-			
Talon turvaopas	2	2	ei			
2. Väestönsuojan materiaali	Määrä / suoja	Taloon tarvittava määrä	Tarkastusmerkinnät			
			pvm	pvm	pvm	pvm
Taittopaarit + kantohihnat						
Varavesisäiliöt ja vedensäilytysaine, vesi- säiliön tilavuuden mukaan						
Rautakanki						
Huopa tai lämpöpeite						
Suojan merkitsemiskilpisarja						
Opaskirja						
Palosanko						
Käsivalaisin						
Sankoruisku tai käsiammutin						
Kuivakäymälä						
Sulkukammio						
Suojan työkalut						
- pajavasara	- sorkkarauta	- ristipääruuvitaltta				
- katkaisutaltta	- käsisaha	- vasara				
- piikkitaltta	- rautasaha	- nauloja				
- voimaleikkuri	+ 5 varaterää	- puukko				
- veistokirves	- jakoavain	- pelastusköysi				
- kenttälapio	- ruuvitaltta	- kiintoavainsarja				
- putkipihdit	- linjapihdit	- kantovaate				
- pakkausteippiä 2rl	- trasselia 1 kg					
3. Puutuvan materiaalin hankinta: yhtiön hallitus päättää hankinnoista						

LIITE 5

8.6. Yhteenveto pelastussuunnitelmasta

Kohteen nimi	KITTILÄN VUOKRATALOT OY
Osoite	Linnatie 10, 99100 Kittilä
Kunta	Kittilä
Kylä / Kaupunginosa	Kittilä

Täytetään vaihtoehtoisesti kohta 1. tai 2.

1.

Pelastussuunnitelma on laadittu (päivämäärä)	11.5.2013
Laatija	Tiainen Olli
Laatijan tehtävänimike	Turvallisuusasiantuntija
Laatijan yhteystieto	TOTSEC, PL 27, 96101 Rovaniemi, puh. 040-5155846

2.

Pelastussuunnitelma on päivitetty (päivämäärä)	
Alkuperäinen pelastussuunnitelma on laadittu (päivämäärä)	
Päivityksen tekijä	
Tehtävänimike	
Yhteystieto	

Lomakkeen lähettäjän allekirjoitus ja nimen selvennys:

_____
 Olli Tiainen
 Lomakkeen lähettäjän yhteystieto
sama kuin laatijan (yllä)

Yhteenveto pelastussuunnitelmasta (liite 5) lähetetään osoitteeseen:

- Olli Tiainen toimittaa pelastuslaitokselle,**
- Postiosoite: Koskikatu 61**
- lähetetty 14.5.2013*